

**Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
Gminy Wodzierady dla terenów położonych w miejscowościach
Hipolitów, Kiki i Przyrownica**

- PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO -

SPORZĄDZAJĄCY:
WÓJT GMINY WODZIERADY
Renata Szafrńska

WYKONAWCA:

**AUTORZY PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO:**

Kierujący zespołem:

mgr inż. arch. Gabriel Ferliński

uprawniony do sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko na podstawie art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)

Współpraca:

mgr inż. Adrian Zieleniewicz

uprawniony do sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko na podstawie art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)

SPIS TREŚCI:

1	Wstęp.....	3
1.1	Przedmiot, cel i zakres opracowania.....	3
1.2	Podstawa opracowania.....	3
1.3	Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	4
1.4	Materiały źródłowe	4
2	Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	5
2.1	Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu	5
2.2	Powiązania projektu planu z innymi dokumentami. Informacje zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych do innych, przyjętych już dokumentów	6
3	Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	7
3.1	Istniejący stan środowiska przyrodniczego.....	7
3.2	Zagospodarowanie terenu	10
3.3	Walory kulturowe – ochrona prawna.....	11
3.4	Ustanowione formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000.....	11
3.5	Powiązania przyrodnicze obszaru z terenami sąsiednimi	11
3.6	Dotychczasowe zmiany w środowisku	12
3.7	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	13
3.8	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu	14
4	Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i>	14
5	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposób ich uwzględnienia w projekcie planu	16
6	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko	18
6.1	Rodzaje oddziaływań	18
6.2	Przewidywane oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, krajobraz, zdrowie ludności, zabytki i dobra materialne oraz na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i jego integralność	20
6.3	Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	21
7	Odporność ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu. Adaptacja do zmian klimatu. 21	
8	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu, ze względu na cele i geograficzny zasięg projektowanego dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	23
9	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	23
10	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń planu	24
11	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	24

SPIS TABEL:

Tab. 1 Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej wg kryteriów ochrony zdrowia.....	15
Tab. 2 Sposób uwzględnienia w projekcie Planu celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym.....	17

Załącznik nr 1 – Oświadczenie

1 Wstęp

1.1 Przedmiot, cel i zakres opracowania

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzierady dla terenów położonych w miejscowościach Hipolitów, Kiki i Przyrownica*.

Celem prognozy jest identyfikacja i ocena potencjalnych skutków w środowisku, jakie mogą mieć miejsce w przypadku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu, a także propozycja rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie może przynieść realizacja ustaleń planu na środowisko.

Niniejsza prognoza została opracowana zgodnie z zasadami, metodą sporządzania i zakresem określonym w ustawie z dnia 3 października 2007 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Ponadto, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z organami do tego uprawnionymi:

- 1) Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi – pismo znak: WOOŚ.411.40.2020.AJa z dnia 11 lutego 2020 r.;
- 2) Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Łasku – pismo znak: PPIS.ZNS.461.1.2020 z dnia 20 lutego 2020 r.

Gmina Wodzierady mieści się w powiecie łaskim, w województwie łódzkim. Obszar objęty opracowaniem składa się z trzech fragmentów jej powierzchni. Są one położone w różnych częściach Gminy – obrębach ewidencyjnych Hipolitów, Kiki i Przyrownica. Granice obszaru objętego planem i prognozą oznaczono na rysunku planu, zgodnie z zakresem określonym w uchwale Nr X/73/2019 Rady Gminy Wodzierady z dnia 27 września 2019 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzierady dla terenów położonych w miejscowościach Hipolitów, Kiki i Przyrownica*.

Przedmiotowy obszar składa się z trzech fragmentów położonych w różnych częściach gminy – miejscowościach Hipolitów (arkusz nr 1), Kiki (arkusz nr 2) i Przyrownica (arkusz nr 3). Obejmują one nieruchomości rolne oraz tereny zabudowane. Dwa pierwsze z wymienionych terenów położone są w południowej części Gminy, natomiast ostatni z nich w północnej części, w dolinie przepływającej przez Gminę rzeki Pisi.

Teren zlokalizowany w Hipolitowie to niewielka nieruchomość – o powierzchni ok. 0,25 ha, na której usytuowany jest budynek mieszkalny. Wzdłuż jej zachodniej granicy biegnie gruntowa droga gminna. Fragment obszaru położony w Kikach składa się z dwóch działek, których łączna powierzchnia wynosi prawie 1,7 ha. Są one położone przy południowej granicy gminy Wodzierady. Na zagospodarowanie tego terenu składa się dom letniskowy, fragment sztucznego zbiornika wodnego oraz zadrzewienia śródpolne. Pozostała część terenu jest użytkowana rolniczo. Ostatni z terenów – położony w miejscowości Przyrownica, to działka o pow. ok. 2,5 ha. Wzdłuż zachodniej granicy nieruchomości przebiega granica administracyjna gminy Wodzierady z gminą Szadek oraz droga położona na terenie drugiej wymienionej jednostki samorządu terytorialnego. W północnej części obszaru zlokalizowany jest młyn wraz z obiektami budowlanymi towarzyszącymi jego działalności, tj. silosy. W centralnej części terenu znajduje się jednorodzinny dom mieszkalny, natomiast południowy jego fragment porasta zieleń o charakterze leśnym.

1.2 Podstawa opracowania

Podstawę prawną sporządzonej prognozy stanowią:

- 1) uchwała Nr X/73/2019 Rady Gminy Wodzierady z dnia 27 września 2019 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzierady dla terenów położonych w miejscowościach Hipolitów, Kiki i Przyrownica*;
- 2) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2020 r. poz. 293 ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219);

- 4) ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.).

Przy opracowywaniu niniejszej prognozy, oprócz ww., uwzględniono obowiązujące akty prawne w zakresie ochrony środowiska i gospodarowania przestrzenią:

ochrona środowiska, ochrona przyrody:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839);
- 2) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2020 r. poz. 55 ze zm.);
- 3) ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161 ze zm.);

odpady:

- 4) ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.);
- 5) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2020 r. poz. 797 ze zm.);

gospodarka wodno-ściekowa:

- 6) ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2020 r. poz. 310 ze zm.);

powietrze, hałas:

- 7) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112);
- 8) rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów* (Dz. U. z 2003 r. Nr 192, poz. 1883).

1.3 Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W trakcie przygotowywania niniejszego opracowania analizie poddano dostępne materiały kartograficzne, opracowania dotyczące środowiska przyrodniczego oraz dokumenty planistyczne dotyczące obszaru objętego opracowaniem oraz jego otoczenia. Skonfrontowano je z danymi zebranymi podczas inwentaryzacji terenowej wykonanej przez zespół autorski. Do określenia stanu środowiska i jego funkcjonowania posłużyły również specjalistyczne opracowania z zakresu monitoringu poszczególnych komponentów środowiska, opracowane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. Stały się one punktem wyjścia do oceny zakresu i charakteru przewidywanych zmian wskutek realizacji ustaleń projektu planu.

Wyniki analiz przedstawiono w dwóch zasadniczych częściach merytorycznych – pierwszej określającej uwarunkowania przyrodnicze wynikające z dotychczasowego zagospodarowania badanego obszaru i drugiej odnoszącej się do zaproponowanych w projektowanym dokumencie kierunków rozwoju, zawierającej m.in. opis przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko oraz analizę rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą negatywnych oddziaływań.

1.4 Materiały źródłowe

Przy opracowaniu prognozy wykorzystano następujące materiały:

- 1) Kondracki J., *Geografia regionalna Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1998 r.;
- 2) Woś A., *Klimat Polski*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1999 r.;
- 3) *Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 r.*;
- 4) *Polityka ekologiczna państwa 2030*, Warszawa 2019 r.;
- 5) *Polska 2025 - długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju*, Warszawa, 2000 r.;
- 6) *Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, oprac. Ministerstwo Środowiska Departament Zrównoważonego Rozwoju, Warszawa, 2015 r.;
- 7) *Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim na podstawie badań przeprowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w 2017 r.*, WIOŚ, Łódź 2018 r.;
- 8) *Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim w 2017 r.*, WIOŚ, Łódź 2018 r.;

- 9) Sprawozdanie z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa łódzkiego w 2017 r., WIOŚ, Łódź 2018 r.;
- 10) Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (M.P. z 2011 r. Nr 40 poz. 451);
- 11) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi, uchwała nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.;
- 12) Program Ochrony Środowiska Powiatu Łaskiego na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023, Łask, 2016 r.;
- 13) Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe gminy Wodzierady, oprac. INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński, Łódź, październik 2009 r.;
- 14) Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego podstawowego gminy Wodzierady, oprac. INTEKPROJEKT Gabriel Ferliński, Łódź, marzec 2020 r.;
- 15) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wodzierady na lata 2018 - 2021, Wodzierady, 2017 r.;
- 16) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Wodzierady (uchwała Nr XXXIV/350/2010 Rady Gminy Wodzierady z dnia 8 kwietnia 2010 r.);
- 17) projekt Uchwały Rady Gminy Wodzierady w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzierady dla terenów położonych w miejscowościach Hipolitów, Kiki i Przyrownica, wersja – sierpień 2020 r.;
- 18) Geoportal krajowy: <http://mapy.geoportal.gov.pl>;
- 19) Geoportal Województwa Łódzkiego: <http://geoportal.lodzkie.pl/imap/>;
- 20) Geoportal Państwowej Służby Hydrogeologicznej: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>;
- 21) Geoportal RZGW: <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>;
- 22) Geoserwis GDOŚ: geoserwis.gdos.gov.pl/;
- 23) Centralna Baza Danych Geologicznych: <http://bazagis.pgi.gov.pl/>.

2 Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1 Informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jako akt prawa miejscowego, należy do podstawowych narzędzi kształtowania polityki przestrzennej miasta.

Projekt przedmiotowego planu miejscowego został sporządzonych zgodnie z wymaganiami i zakresem określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* oraz rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. *w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego*.

Celem sporządzenia projektu planu jest ustalenie przeznaczenia terenu zgodnie z polityką przestrzenną przyjętą w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzierady, określenie szczegółowych zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu w celu ochrony ładu przestrzennego, prawidłowego kształtowania krajobrazu Gminy z uwzględnieniem istniejącego i planowanego zagospodarowania terenów sąsiednich, ochrony środowiska oraz zabezpieczenia interesu publicznego w zakresie rozwoju układu drogowego oraz systemów infrastruktury technicznej.

W zakresie przeznaczenia terenów w projekcie planu wyznaczono tereny, będące przedmiotem ustaleń ogólnych i szczegółowych, o następującym przeznaczeniu:

- 1) tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i usług (**PU**),
- 2) teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług (**MNU**),
- 3) teren lasu (**ZL**),
- 4) tereny rolnicze do zalesienia (**RZL**),
- 5) tereny rolnicze (**R**),
- 6) tereny dróg publicznych:
 - a) teren drogi lokalnej (**KDL**),
 - b) tereny dróg dojazdowych (**KDD**).

Na poszczególnych terenach dopuszczono realizację obiektów budowlanych i zagospodarowania terenu zgodnego z ustalonym przeznaczeniem oraz towarzyszących im obiektów takich jak: uzbrojenie terenu, parkingi, dojścia i dojazdy, zieleń, obiekty gospodarcze, z zachowaniem zasad

kształtowania zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenu określonych w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów.

W projekcie planu wprowadzono szczegółowe ustalenia w zakresie:

- 1) zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz zasad kształtowania zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenu;
- 2) zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- 3) szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości;
- 4) szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy;
- 5) zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 6) sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- 7) stawki procentowej, na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4.

Zmiany, jakie wprowadza plan w stosunku do stanu istniejącego i ustaleń obowiązującego obecnie planu, polegają na korekcie przeznaczeń poszczególnych terenów z uwzględnieniem nowych uwarunkowań i potrzeb rozwojowych Gminy oraz ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzierady. W wyniku realizacji ustaleń przedmiotowego projektu planu przewiduje się zagospodarowanie objętych projektem nieruchomości, w tym powstanie w ich obrębie nowych obiektów budowlanych. Wszystkie tereny składające się na obszar opracowania są w dużym stopniu zabudowane lub są zlokalizowane w sąsiedztwie istniejących skupisk zabudowy. W związku z tym ich dalsza urbanizacja nie wpłynie w sposób znaczący na stan środowiska w ich otoczeniu.

2.2 Powiązania projektu planu z innymi dokumentami. Informacje zawartych w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych do innych, przyjętych już dokumentów

Podstawowymi dokumentami, z którymi ściśle powiązany jest projekt planu, na szczeblu gminnym są: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzierady* (2010 r.) oraz *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe gminy Wodzierady* (2009 r.) wraz z aktualizacją (2020 r.).

Zgodnie z art. 20 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, powiązanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z obowiązującym studium powinno polegać na tym, iż przyjmowany przez radę akt prawa miejscowego nie powinien naruszać jego ustaleń. W wyniku przeprowadzonej na potrzeby projektu planu analizy stwierdzono zgodność ustaleń przedmiotowego dokumentu z obowiązującym Studium gminy Wodzierady w zakresie zarówno przeznaczenia poszczególnych terenów jak i wskaźników zagospodarowania i zabudowy terenów. Co prawda, w obrębie jednego z terenów (2PU) ustalone w projekcie dopuszczalne parametry obiektów budowlanych zostały zwiększone w stosunku do tych zaproponowanych w Studium, jednak dokument stanowiący zapis polityki przestrzennej Gminy przewiduje taką możliwość. W rozdziale 3.4. pt. „wytyczne określania przeznaczenia terenów oraz wskaźników intensywności wykorzystania terenu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego” Studium zawiera bowiem następujący fragment: „Wskaźniki kształtowania zabudowy zawarte w Studium stanowią zgeneralizowane ramy ustalania wskaźników w mpzp. Dopuszcza się przyjęcie innych wskaźników, jeśli uzasadnia to istniejący stan zagospodarowania i potrzeba przekształceń istniejącej zabudowy oraz, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, względy funkcjonalne realizacji planowanych inwestycji.”. Projekt planu respektuje również pozostałe dyspozycje Studium, takie jak określone w nim zasady ochrony środowiska i jego zasobów czy zasady rozwoju systemów komunikacji, itp. Należy więc stwierdzić, że przedmiotowy projekt planu nie narusza ustaleń obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzierady (uchwała Nr XXXIV/350/2010 Rady Gminy Wodzierady z dnia 8 kwietnia 2010 r.).

Zgodnie z art. 72 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* zalecenia zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym są podstawą określania w projekcie planu warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska. W *Opracowaniu ekofizjograficznym (...)* dokonano charakterystyki poszczególnych elementów środowiska, oceny stanu środowiska przyrodniczego, prognozy dalszych zmian w środowisku oraz wskazano przydatność poszczególnych terenów do pełnienia funkcji użytkowych. Ww. informacje w nim zawarte zostały wykorzystane przy formułowaniu ustaleń przedmiotowego projektu planu miejscowego. Tereny składające się na obszar opracowania nie są wprawdzie szczególnie znaczące w strukturze

przyrodniczej Gminy, aczkolwiek wszystkie wartościowe z punktu widzenia środowiska elementy, które się w ich granicach znajdują, zostały objęte odpowiednią ochroną.

W odniesieniu do wyżej opisanych dokumentów, powiązanych z projektem planu, wymóg sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczył zarówno obowiązującego na tych terenach planu miejscowego, jak i Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzierady. Prognoza do Studium opracowana została w 2010 r., zgodnie z zakresem wynikającym z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z informacjami zawartymi w ww. prognozie:

- 1) stan środowiska przyrodniczego na obszarze Gminy jest zadowalający, sposób użytkowania terenu powoduje umiarkowane przeobrażenia istniejącego stanu środowiska;
- 2) wyznaczone główne kierunki rozwoju mają służyć realizacji postawionych celów i przyczynić się do wzbogacania walorów środowiska Gminy;
- 3) w Studium zaproponowano szereg działań zmierzających do ochrony zasobów środowiska przyrodniczego i poprawy jego stanu;
- 4) w przypadku respektowania wszystkich zapisów Studium negatywne oddziaływanie projektowanego i istniejącego zagospodarowania będzie znacznie ograniczone.

W związku z powyższym, zakładając zgodność projektu planu z ustaleniami Studium, należy przyjąć, że cytowane powyżej stwierdzenia w zakresie oceny ustaleń Studium, będą prawdziwe również w stosunku do rozwiązań proponowanych w przedmiotowym projekcie planu.

3 Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

3.1 Istniejący stan środowiska przyrodniczego

Geologia i geomorfologia

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski J. Kondrackiego cała gmina Wodzierady położona jest w obrębie mezoregionu Wysoczyzna Łaska (318.19), będącego częścią makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej (318.1-2). Wysoczyzna Łaska jest zdenudowaną peryglacialnie równiną morenową, której powierzchnię rozcinają, urozmaicając jej rzeźbę, doliny Grabi, Pichny, Neru i górnej Bzury.

Rzeźba terenu, ściśle związana z budową geologiczną i charakterem podłoża skalnego, jest mało urozmaicona. Obecny stan rzeźby opisywanego obszaru jest wynikiem działalności lodowca z okresu zlodowacenia środkowopolskiego, stadiau Warty. Przewodnie rysy rzeźby powstały w wyniku procesów morfogenetycznych związanych z jego zanikiem: bryłowy rozpad lądolodu skutkowało powstaniem m.in. kemów, pagórów i równin morenowych, w późniejszej fazie zaś niecek denudacyjnych i suchych dolin. Na przełomie plejstocenu i holocenu formy wykształcone w trakcie zlodowaceń uległy przekształceniu na skutek procesów erozji i akumulacji rzecznej, procesów denudacyjnych oraz eolicznych.

Tereny objęte projektem planu położone są w różnych częściach Gminy, które charakteryzują się występowaniem odmiennych form ukształtowania powierzchni. W związku z tym ich rzeźba również znacząco się różni.

W południowo – wschodniej części Gminy, która obejmuje m.in. miejscowość Kiki, występują zdenudowane wzgórza i pagóry czołowo morenowe. Wzgórza te wyznaczają zlewnię rzeki Pisi k. Małynia oraz strefę wododziałową III rzędu pomiędzy dorzeczami dwóch rzek – Neru i Grabi. Osiągają one wysokość względną ok. 5 – 15 m, a ich spadki mieszczą się w przedziale 5 – 15%. Teren położony w Kikach opada ku południowemu – zachodowi, w kierunku cieku płynącego w zagłębieniu. Wysokości bezwzględne tego fragmentu obszaru Gminy mają wartość od ok. 176 m n.p.m. wzdłuż drogi gminnej do ok. 174 m n.p.m. w dolinie cieku.

W rejonie miejscowości Hipolitów występują natomiast obszary powytopiskowe, lokalnie podmokłe. Sam teren objęty planem jest jednak stosunkowo płaski, a jego wysokość bezwzględna wynosi ok. 175 m n.p.m.

Ostatni z terenów – w miejscowości Przyrownica jest położony na terasie w dolinie rzeki Pisi k. Małynia i znajduje się zdecydowanie niżej od ww. terenów. Charakteryzuje się on brakiem dużych różnic w ukształtowaniu terenu oraz wysokością bezwzględną na poziomie ok. 140 m n.p.m.

Pod względem geologicznym przedmiotowy obszar, podobnie jak cały obszar gminy Wodzierady, położony jest w obrębie niecki mogileńsko-łódzkiej. Najstarszymi skałami są utwory kredy górnej

(kampanu i mastrychtu), reprezentowane przez wapień, margle i piaskowce. Na nich, poza niewielkim fragmentem w okolicach Stanisławowa, gdzie odsłaniają się osady dolnokredowe, leżą bezpośrednio osady czwartorzędowe. Osady czwartorzędowe występują na całej powierzchni gminy Wodzierady, cechuje je zmienna miąższość, co spowodowane jest urozmaiconą rzeźbą podłoża kredowego. Reprezentowane są przez m.in. piaski rzeczne średnio i gruboziarniste, gliny zwałowe z wkładkami piasków, żwirów i głazów, piaski i żwiry wodnolodowcowe, mułki zastoiskowe. Najmłodsze, holocenijskie utwory deponowane były przede wszystkim wzdłuż większych dolin rzecznych, reprezentowane są przez piaski rzeczne różnoziarniste o miąższości 1-3 m, a także przez torfy. Przeciętna miąższość występujących w dolinie Pisi k. Małynia torfów wynosi 0,5-1 m, są one jednak silnie zapiaszczone i zamulone.

Na analizowanym obszarze nie występują udokumentowane złoża surowców ani nie zostały wyznaczone obszary perspektywiczne ich pozyskiwania.

Wody powierzchniowe

Podstawowy układ hydrograficzny gminy Wodzierady tworzą: rzeka Pisia k. Małynia oraz sieć mniejszych cieków i rowów. Cały jej obszar położony jest w dorzeczu Warty i należy do zlewni Neru i jego lewostronnego dopływu rzeki Pisi k. Małynia. Jest to rzeka IV rzędu, której źródła znajdują się na południe poza terenem Gminy w okolicach wsi Budy Stryjeńskie, na wysokości około 190 m n.p.m., i która łączy się z Nerem około 2-2,5 km na północ od granicy Gminy. Rzeka przepływa przez całą Gminę, od jej południowo – zachodniej do północno – zachodniej granicy. Największą ilość wód prowadzi w okresie roztopów i opadów letnich. Jeden z terenów wchodzących w skład obszaru opracowania – położony w miejscowości Przyrownica, położony jest w dolinie tej rzeki.

Pozostałe ciek i w granicach obszaru to system niewielkich cieków i rowów melioracyjnych, często odwadniających tereny, które mają utrudnione warunki odpływu wód powierzchniowych i słabo przepuszczalne osady w podłożu. Bezpośrednio lub pośrednio zasilają one rzekę Pisię.

Większość powierzchni Gminy, w tym tereny wchodzące w skład obszaru opracowania położone są w granicach Jednolitej Części Wód Powierzchniowych „Pisia” (PLRW600017183249) i scalonej części wód powierzchniowych W0602.

W granicach opracowania rzeka Pisia k. Małynia nie stanowi istotnego zagrożenia powodziowego. Doliny mniejszych cieków i rowów oraz lokalne obniżenia terenu w sąsiedztwie rzeki są miejscami okresowego lub trwałego występowania wód hipodermicznych, lokalnie tworzących zabagnienia. Okresowo mogą powodować ryzyko podtopień (jako skutek silnych opadów i roztopów).

Obszar objęty opracowaniem położony jest poza obszarami, o których mowa w art. 88 d. ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne*. Rzeka Pisia nie została zakwalifikowana w ramach wstępnej oceny ryzyka powodziowego do opracowania map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego w II cyklu planistycznym. Dla rzeki nie ma opracowanego studium ochrony przeciwpowodziowej, wyznaczającego granice zasięgu wód o prawdopodobieństwie wystąpienia $p=1\%$ (raz na 100 lat).

Wody podziemne. Hydrogeologia

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki hydrogeologiczne wg Paczyńskiego (1995 r.) gmina Wodzierady położona jest w makroregionie centralnym w regionie VII – łódzkim.

Głębokość występowania pierwszego poziomu wód podziemnych jest zróżnicowana w zależności od budowy geologicznej i ukształtowania terenu. Na obszarach dolinnych, w obniżeniach terenowych, na obszarach równin torfowych, a także w niektórych partiach wysoczyzn warunki infiltracji są dobre, a ciągle poziom wód podziemnych o swobodnym zwierciadle utrzymuje się w utworach przepuszczalnych, miejscami nawet na poziomie terenu (średnio 0-2 m). Na pozostałych terenach, tj. wysoczyznach i fragmentach wyższych plejstocenijskich teras, gdzie płytko pod powierzchnią występują utwory słaboprzepuszczalne (gliny, ropy, mułki), warunki infiltracji są utrudnione. Pierwszy poziom wodonośny znajduje się tutaj przeważnie głębiej niż 4,5 m p.p.t. Na większej głębokości, tj. 5-10 m, zwierciadło wód podziemnych utrzymuje się w obrębie pagórów kemowych i sąsiadujących z nimi równin wodnolodowcowych oraz fragmentów wysoczyzn morenowych.

W analizowanym obszarze występują dwa piętra wodonośne, związane z budową geologiczną obszaru. Są to: czwartorzędowe piętro wodonośne oraz kredowe piętro związane z poziomem wodonośnym utworów górnej kredy. Wody z osadów czwartorzędowych eksploatowane są głównie przez studnie gospodarskie, najczęściej drugiego lub trzeciego poziomu wodonośnego. Poziomy te związane są

z piaszczysto-żwirowymi osadami wodnolodowcowymi spoczywającymi pod gliną zwałową. Pod względem chemizmu są to wody słodkie, średniotwarde, o odczynie zbliżonym do obojętnego.

Głównym poziomem wodonośnym na omawianym obszarze jest poziom górnokredowy. Południowa część Gminy, w tym miejscowości Hipolitów i Kiki są zaopatrywane w wodę z ujęcia wód podziemnych „Mauryców”, natomiast północna jej część – w tym Przyrownica, z ujęcia „Kwiatkowice”.

Przedmiotowy obszar znajduje się w granicach wyznaczonych Jednolitych Części Wód Podziemnych nr 72 (PLGW600072).

Obszar objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach żadnego z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych i w związku z tym nie jest objęty zasięgiem wyznaczonych stref Wysokiej jak i Najwyższej Ochrony Wód Podziemnych.

Warunki glebowe

W gminie Wodzierady dominują gleby brunatne, bielcowe i pseudobielcowe. Pokrywają one głównie wysoczyznowe formy ukształtowania powierzchni. Ich przydatność do prowadzenia działalności rolniczej jest przestrzennie zróżnicowana. Wyższymi klasami bonitacyjnymi charakteryzują się gleby północnej części Gminy. Najlepsze z nich występują w okolicach miejscowości Kwiatkowice, Wrzasawa i Piorunów – głównie III i IV klasa. Grunty południowych fragmentów Gminy wytworzone zostały natomiast z piasków słabogliniastych lub luźnych, co wpływa niekorzystnie na ich walory produkcyjne. W dolinie rzeki Pisi i w sąsiedztwie mniejszych cieków dominują z kolei gleby murszowo-mineralne i murszowate oraz torfowe i murszowo-torfowe. Lokalnie w dolinie rzeki występują torfy niskie i mady. Nie stanowią one dogodnego podłoża zarówno dla prowadzenia uprawy roślin, jak i posadowienia zabudowy.

Tereny składające się na obszar opracowania są w dużej części pokryte glebami przekształconymi na skutek działalności człowieka. Nieruchomości w Hipolicie i Przyrownicy są już dość intensywnie zabudowane. W zakresie przydatności rolniczej zostały zakwalifikowane do kompleksów żynnego najslabszego i slabego. Niewielki fragment terenu w Przyrownicy jest uzytkiem zielonym. Gleby pokrywajace dzialke polozonej w Kikach znajduja sie rowniez w kompleksie zynnym slabym.

Warunki klimatu lokalnego

Obszar objęty opracowaniem, jak również cała gmina Wodzierady, znajduje się w zasięgu oddziaływania klimatu umiarkowanego przejściowego. Wykazuje on cechy charakterystyczne dla Niżu Polskiego, pośrednie pomiędzy strefą oddziaływania wpływów oceanicznych z zachodu i wpływów kontynentalnych ze wschodu. Dzięki bliskości zbiorników wodnych i kompleksów leśnych panują tutaj łagodne warunki bioklimatyczne.

Według podziału klimatycznego Polski, przedmiotowy obszar położony jest w dzielnicy łódzko-wieluńskiej (wg Wiszniewskiego i Chełchowskiego). Średnia roczna temperatura powietrza wynosi na tym obszarze około 8°C. Najchłodniejszym miesiącem jest luty, ze średnią temperaturą powietrza -3°C, zaś najcieplejszym miesiącem jest lipiec, ze średnią temperaturą +17,5°C. Okres wegetacyjny trwa około 214 dni, natomiast okres bezprzymrozkowy trwa około 160 dni. Pokrywa śnieżna zalega od 60 do 70 dni. Suma rocznych opadów wynosi około 562 mm, co jest wartością stosunkowo niską. Najmniej opadów odnotowuje się w styczniu, najwyższe zaś w okresie letnim. Wilgotność powietrza w skali rocznej wynosi około 82% i wykazuje przebieg zbliżony do przeciętnego w kraju. W obszarze dominują wiatry z sektora zachodniego (ok. 40%) i wschodniego (ok. 35%).

Przedstawione powyżej warunki klimatyczne modyfikowane są przez lokalne ukształtowanie terenu oraz jego pokrycie (szata roślinna, rodzaj gruntu), jak również przez poziom wód gruntowych. Obszary dolinne oraz zagłębienia i obniżenia terenu, jako tereny inwersyjne, charakteryzuje na ogół zwiększona wilgotność powietrza oraz większa częstotliwość zalegania mgieł.

Na kształtowanie lokalnego klimatu wpływ mają również obecne tutaj rozległe powierzchnie leśne, które z reguły charakteryzują się nieco gorszymi warunkami solarnymi, ale i dużą wilgotnością i mniejszą zmiennością dobową warunków termicznie – wilgotnościowych.

Warunki klimatu lokalnego w obrębie terenów składających się na obszar opracowania są korzystne dla rozwoju zabudowy o funkcjach określonych w projekcie planu.

Świat roślinny i świat zwierzęcy

Według regionalizacji geobotanicznej Matuszkiewicza (2008 r.) analizowany obszar położony jest w podokręgu zduńskowolskim w Okręgu Zduńskowolsko-Strykowski, w Krainie Wysoczyń Łódzko-Wieluńskich, w Dziale Wyżyn Południowopolskich.

Roślinność rzeczywista, czyli taka która obecnie występuje na badanym obszarze, jest efektem przeobrażeń jakie dokonały się tu na skutek intensywnej działalności człowieka. Roślinność w obrębie wszystkich terenów objętych opracowaniem jest w jakimś stopniu przekształcona.

Teren w Hipolitowie pokryty jest głównie trawami, urozmaiconymi niewielkimi skupiskami zieleni ozdobnej. W bezpośrednim jego sąsiedztwie zlokalizowany jest natomiast las, pojedyncze zadrzewienia śródpolne oraz pola uprawne.

Nieruchomości położone w Kikach są użytkowane rolniczo, w związku z czym większość ich zagospodarowania stanowią pola uprawne. Wśród nich znajdują się nieliczne zadrzewienia i zieleń ozdobna towarzysząca obiektowi lotniskowemu. Bogatsze pod względem flory jest południowo – zachodnie sąsiedztwo terenu, na którym występują większe skupiska zieleni wysokiej związane z przepływającym tamtędy ciekim.

Objęty projektem planu fragment miejscowości Przyrownica charakteryzuje się największymi spośród wszystkich trzech terenów, walorami przyrodniczymi. Duża jego część pokryta jest bowiem zielenią o charakterze leśnym. Na pozostałej, zabudowanej części działki występują trawy oraz rośliny ozdobne. Urządzono również ogród warzywny.

Niewielka różnorodność ekosystemów występujących na przedmiotowym obszarze sprawia, że fauna obszaru nie jest bogata. Występuje tu wiele gatunków pospolitych, typowych dla tej części kraju. Intensywne zagospodarowanie rolnicze całej gminy stanowi o ubożeniu fauny na wysoczyźnie, do gatunków powszechnie towarzyszących uprawom polnym i sadowniczym oraz terenom zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej i lotniskowej. Większe zróżnicowanie fauny w granicach przedmiotowego obszaru związane jest z kompleksami leśnymi, zwłaszcza z fragmentami najmniej przekształconymi przez człowieka, w tym w dolinie rzeki Pisi k. Małynia.

3.2 Zagospodarowanie terenu

Obszar opracowania przedmiotowego projektu planu składa się z trzech niewielkich fragmentów powierzchni gminy Wodzierady, która stanowi część powiatu łaskiego, położonego w województwie łódzkim. Dwa z trzech terenów – zlokalizowane w miejscowościach Hipolitów i Kiki, znajdują się w południowej części Gminy. Jeden z nich jest natomiast położony w jej północnej części, w Przyrownicy.

Teren zlokalizowany w Hipolitowie to pojedyncza, niewielka nieruchomość – o powierzchni ok. 0,25 ha, na której usytuowany jest budynek mieszkalny. Wzdłuż jej zachodniej granicy biegnie gruntowa droga gminna. Od północy teren graniczy z lasem, a od południa i wschodu z polami uprawnymi, na których występują nieliczne zadrzewienia.

Fragment obszaru położony w Kikach składa się z dwóch działek, których łączna powierzchnia wynosi prawie 1,7 ha. Są one położone przy południowej granicy gminy Wodzierady. Na zagospodarowanie tego terenu składa się dom letniskowy, fragment sztucznego zbiornika wodnego oraz zadrzewienia śródpolne. Pozostała część terenu jest użytkowana rolniczo. Sąsiedztwo terenu stanowi droga gminna biegnąca wzdłuż północnej granicy działek, zabudowa zagrodowa zlokalizowana po drugiej jej stronie, pola uprawne oraz zadrzewienia towarzyszące przepływającemu tędy niewielkiemu ciekowi.

Ostatni z terenów – położony w miejscowości Przyrownica, to działka o pow. ok. 2,5 ha. Wzdłuż zachodniej granicy nieruchomości przebiega granica administracyjna gminy Wodzierady z gminą Szadek oraz droga położona na terenie drugiej wymienionej jednostki samorządu terytorialnego. W północnej części obszaru zlokalizowany jest młyn wraz z obiektami budowlanymi towarzyszącymi jego działalności, tj. silosy. W centralnej części terenu znajduje się jednorodzinny dom mieszkalny, natomiast południowy jego fragment porasta zieleń o charakterze leśnym.

Obszar objęty opracowaniem objęty jest siecią wodociagową. W obszarze nie funkcjonuje sieć kanalizacji sanitarnej. Najpowszechniej stosowanym rozwiązaniem w przypadku braku dostępu do kanalizacji zbiorowej jest odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych, tzw. „szamb”. Na terenie miejscowości nie ma urządzeń centralnego zaopatrzenia w ciepło. Zaopatrzenie w ciepło realizowane jest z lokalnych źródeł ciepła, najczęściej z indywidualnych kotłowni węglowych. Ponadto w obszarze nie występuje sieć gazowa przewodowa. Zaopatrzenie w gaz dla potrzeb bytowych realizowane jest z butli gazowych dostępnych w punktach wymiany lub dowożonych do odbiorców.

3.3 Walory kulturowe – ochrona prawna

W analizowanym obszarze nie występują obiekty oraz obszary o wysokich walorach kulturowych, które podlegają ochronie zgodnie z wymogami przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami.

3.4 Ustanowione formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000

Na analizowanym obszarze nie występują obiekty i obszary objęte ochroną na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego*, postulowany jest do utworzenia Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Neru, obejmujący swoim zasięgiem obszar gminy Wodzierady – od północnego-zachodu wzdłuż rzeki Pisi w kierunku południowym oraz część obszarów na wschodzie gminy. Ze względu na położenie w niewielkiej odległości od rzeki Pisi k. Małynia, teren położony w miejscowości Przyrownica znalazłby się w granicach nowej formy ochrony przyrody. Pozostałe tereny prawdopodobnie nie zostaną objęte tego typu ochroną.

Obszar objęty opracowaniem znajduje się poza zasięgiem istniejących i projektowanych obszarów Natura 2000, najbliższej jego granic położony jest Specjalny Obszar Ochrony **Grabia** (PLH100021) – w odległości 6,7 km od granic terenu położonego w miejscowości Hipolitów.

Nie stwierdzono na tym obszarze (na podstawie przeglądu dostępnej literatury) występowania siedlisk ani chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów wyszczególnionych w:

- 1) rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w *sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1713);
- 2) rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w *sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. 2183);
- 3) rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w *sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
- 4) rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w *sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408);
- 5) Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w *sprawie ochrony dzikiego ptactwa* (Dz. U. L 103 z 24.04.1979 r.);
- 6) rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w *sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków* (Dz. U. z 2011 r. Nr 25 poz. 133 z późn. zm.).

3.5 Powiązania przyrodnicze obszaru z terenami sąsiednimi

Przepływ materii, energii i informacji genetycznej pomiędzy elementami systemu przyrodniczego omawianego obszaru i terenami sąsiednimi odbywa się poprzez istniejącą sieć korytarzy i powiązań ekologicznych, które stanowią doliny rzek i cieków, zbiorowiska leśne, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne oraz otwarte tereny rolnicze.

Funkcje korytarza ekologicznego o istotnym znaczeniu, zarówno w skali gminy jak i regionu, pełni rzeka Pisia k. Małynia. Zapewnia ona powiązania z formami przyrodniczymi o istotnym znaczeniu w skali województwa, takimi jak dolina rzeki Ner czy większe kompleksy leśne. Na pozostałych fragmentach Gminy, oddalonych od największej rzeki w Gminie, przepływ materii, energii i informacji genetycznej umożliwiają korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym, związane z mniejszymi ciekami i towarzyszącą im zielenią. Łączą one zazwyczaj mniejsze kompleksy leśne z rzeką Pisią. Stopień powiązania terenów składających się na obszar opracowania z obszarami przyrodniczo wartościowymi jest różny. O ilości i sile istniejących powiązań decyduje głównie ich położenie w stosunku do zlokalizowanych na powierzchni Gminy elementów hydrograficznych.

Najsłabsze połączenie z innymi formami przyrodniczymi posiada teren w miejscowości Hipolitów. Jest on w znacznym stopniu odizolowany od dolin rzecznych i większych lasów przez otaczające pola uprawne. Minimalne połączenie z rzeką Pisią i jej doliną, zlokalizowanymi w niewielkiej odległości na południowy zachód od terenu, zapewniają rozproszone tereny leśne.

Teren w Kikach charakteryzuje się nieco lepszymi warunkami przyrodniczymi. Wzdłuż jego południowo – zachodniej granicy przepływa niewielki ciek, łączący dolinę głównej rzeki Gminy oraz

większy kompleks leśny w okolicy miejscowości Wilamów (gm. Szadek). Wraz z porastającą ten korytarz zielenią stanowi on dogodne miejsce do przepływu materii i energii.

Najsilniejsze powiązania przyrodnicze z terenami sąsiednimi posiada teren w miejscowości Przyrownica. Jest on bowiem położony w dolinie Pisi k. Małynia, w niewielkiej odległości od jej ujścia do rzeki Ner. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru znajdują się też większe kompleksy leśne zajmujące północną część gminy Wodzierady.

3.6 Dotychczasowe zmiany w środowisku

Przeobrażenia środowiska przyrodniczego omawianego obszaru, tak jak w przypadku większości terenów rolniczych z towarzyszącą zabudową, dotyczą wszystkich jego elementów. Kierunki zmian wyznaczone są przez główne profile działalności człowieka na tym obszarze. Dotychczasowe zmiany w środowisku, związane są głównie z:

- 1) rozwijającą się zabudową, wkraczającą na tereny otwarte dotychczas pozostające w użytkowaniu rolniczym lub odłogowane;
- 2) intensywnym użytkowaniem rolniczym;
- 3) zaprzestaniem rolniczego użytkowania gruntów ornych, łąk i pastwisk najniższych klas bonitacyjnych;
- 4) zanieczyszczeniem wód;
- 5) emisją hałasu, emisją zanieczyszczeń do powietrza;
- 6) zniszczeniem ekosystemów leśnych w wyniku huraganów, silnych mrozów lub w wyniku gradacji szkodników;
- 7) sukcesją naturalną zbiorowisk roślinnych.

Sieć osadnicza jest jednym z ważniejszych elementów naruszających równowagę systemu przyrodniczego. Presja urbanizacyjna wywierana jest głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz w sąsiedztwie istniejącej zabudowy.

Procesy urbanizacyjne, zmieniły nieodwracalnie pierwotną szatę roślinną. Nastąpiły zmiany składu gatunkowego drzewostanów, doszło do częściowej niezgodności dzisiejszych zbiorowisk leśnych z potencjalnymi siedliskami. Obecnie znaczna część gruntów rolnych, o niskiej bonitacji nie jest użytkowana rolniczo. Odłogowane pola i nie koszone łąki podlegają procesom naturalnej sukcesji wtórnej prowadzącej do odtworzenia pierwotnych siedlisk leśnych. Spontanicznemu rozprzestrzenianiu się gatunków lasotwórczych na ugorach sprzyja także sąsiedztwo kompleksów leśnych oraz celowe zalesienia gruntów rolnych.

Naturalna rzeźba terenu została urozmaicona antropogenicznymi formami rzeźby. Inwestycje budowlane tj., drogi, obiekty kubaturowe, zbiorniki wodne wiążą się z koniecznością modyfikacji rzeźby terenu. By zniwelować przebieg wielu dróg antropogenicznie poprzecinano naturalną rzeźbę, bądź sztucznie podniesiono teren (utworzono nasypy) wpływając na zmianę krajobrazu.

Na skutek intensywnego użytkowania rolniczego gleby także uległy przekształceniu. Obserwuje się degradację gleb będącą skutkiem nadmiernego zakwaszenia oraz zubożenia w podstawowe składniki pokarmowe roślin: fosfor, potas i magnez. Wzdłuż szlaków komunikacyjnych obserwowane jest nagromadzenie metali ciężkich.

Efektom postępującej zabudowy obszaru, powstawania nowych terenów mieszkaniowych, inwestycji infrastrukturalnych, jest obniżenie poziomu lub lokalny zanik płytkich wód gruntowych i podziemnych na tych obszarach, zanieczyszczenie bądź poważne zagrożenie stanu czystości płytkich wód podziemnych spowodowane między innymi budową nieszczelnych zbiorników na nieczystości ciekłe tzw. „szamb”, nielegalnym składowaniem odpadów w zagłębieniach terenu, wpływem zanieczyszczeń obszarowych o pochodzeniu rolniczym. Dość znaczne zanieczyszczenie wód powierzchniowych w obszarze całej gminy jest wynikiem przede wszystkim nieuregulowanej gospodarki wodno-ściekowej oraz wpływem zanieczyszczeń obszarowych pochodzenia rolniczego.

Przeobrażenia jakości powietrza atmosferycznego nie są bardzo intensywne, aczkolwiek wiążą się większym stopniem z zanieczyszczeniami pochodzącymi spoza obszaru objętego opracowaniem. W przypadku elementu środowiska jakim jest klimat nie zaobserwowano większych lokalnych przekształceń. Niewielki modyfikujący wpływ na temperaturę powietrza ma zwiększona absorpcja energii słonecznej przez tereny zabudowane w porównaniu z terenami „zielonymi”, co skutkuje nieznacznym wzrostem temperatury powietrza w strefach najsilniej zurbanizowanych. Ponadto, lokalnie warunki klimatyczne mogą być modyfikowane, szczególnie na terenach

zainwestowanych, poprzez, między innymi: zmianę charakterystyki podłoża, obniżenie wielkości parowania powierzchni biologicznie czynnych, emisję ciepła antropogenicznego, uwalnianego do atmosfery podczas procesów spalania, zanieczyszczenia pyłowe i gazowe.

3.7 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Zgodnie z ustaleniami projektu planu w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego dla całego obszaru ustalono zakaz lokalizacji:

- zakładów o dużym ryzyku i zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, określonych w przepisach odrębnych,
- przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, z wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej,
- przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, z wyjątkiem przedsięwzięć związanych z gospodarowaniem wodą w rolnictwie na terenach R, gospodarowaniem wodą w rolnictwie i gospodarce leśnej na terenach RZL, przetwórstwem rolno – spożywczym na terenie 2PU oraz infrastrukturą techniczną,
- zakładów i instalacji powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, przy czym instalacji powodujących wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych powodujących przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Obecnie w granicach obszaru nie są zlokalizowane przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko wyszczególnione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*.

Zmiany stanu środowiska na terenach objętych lokalizacją ww. przedsięwzięć dotyczyć mogą przekształceń terenu w zakresie realizacji nowej zabudowy (wiążącej się z zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej) oraz w zakresie gospodarowania wodą.

Obecnie ww. tereny zostały poddane już znacznym przekształceniom antropogenicznym. Ich część jest zabudowana lub użytkowana rolniczo, w związku z czym została pozbawiona elementów środowiska pierwotnie tam występującego. Ustalenia projektu planu mają stanowić gwarancję jak najmniejszej możliwej ingerencji w stan środowiska przyrodniczego przy realizacji inwestycji wskazanych w projekcie planu. Dodatkowe zabezpieczenie dla zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze stanowią ustalenia projektu planu w zakresie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki budowlanej lub wielkości powierzchni zabudowy.

Na etapie opracowania planu miejscowego pełne określenie zasięgu obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem nie jest jednak możliwe. Projekt planu nie precyzuje bowiem, szczegółowych zasad realizacji poszczególnych inwestycji. W związku z tym, iż na etapie opracowania planu miejscowego, w sytuacji braku informacji jakie konkretnie inwestycje będą lokalizowane na danym terenie, niemożliwe jest dokonanie oceny ich oddziaływania na środowisko. Oddziaływania te zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji danej inwestycji oraz w raportach o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Dla potrzeb dalszych analiz przyjęto, zatem, iż koncentracja znaczących negatywnych oddziaływań inwestycji będzie ograniczona do terenu tej inwestycji, zgodnie z wymogami art. 144 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*.

W związku z powyższym, w granicach planu nie określa się obszaru objętego znaczącym oddziaływaniem. Oddziaływania, jakie pojawią się w środowisku na skutek zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, wynikających z realizacji postanowień analizowanego projektu planu dotyczyć będą całego obszaru objętego planem. Charakterystyki stanu środowiska obszaru objętego planem i jego sąsiedztwa dokonano w rozdz. 3.1., 3.2. i 3.4. niniejszej prognozy, a identyfikacji jego zagrożeń – w rozdz. 3.5.

3.8 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu

Analiza stanu funkcjonowania środowiska przyrodniczego w obszarze objętym zmianą planu pozwoliła na określenie zmian, jakie mogą mieć miejsce na obszarze, w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu, przy zachowaniu obecnych tendencji i kierunków zagospodarowania obszaru.

Oceniono, że brak realizacji ustaleń zawartych w przedmiotowym planie nie spowodowałby znaczących zmian stanu środowiska w stosunku do stanu istniejącego. Tereny objęte opracowaniem są w dużej części zabudowane lub użytkowane rolniczo. Dla całego obszaru Gminy obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2003 r. z późniejszymi zmianami. Brak realizacji ustaleń sporządzanego projektu planu oznaczałby zachowanie zasad zagospodarowania terenów wskazanych w poprzednim, częściowo niezgodnym z aktualną polityką przestrzenną Gminy, dokumentem. Przełożyłoby się to na brak możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych przez właścicieli nieruchomości, a co za tym idzie utrzymaniem stanu istniejącego oraz zahamowaniem rozwoju terenów do tego predystynowanych.

4 Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Obecne zagospodarowanie i użytkowanie terenów zlokalizowanych w granicach obszaru opracowania planu nie stwarza poważnych zagrożeń dla środowiska analizowanego obszaru. Główne problemy i zagrożenia środowiska przyrodniczego wynikają na ogół z niewłaściwie prowadzonej działalności człowieka, zbyt intensywnej i niedostosowanej do naturalnych predyspozycji środowiska oraz stopnia jego odporności na degradację. Każda działalność człowieka zaburza pierwotną równowagę przyrodniczą, jednak w zależności od lokalnych uwarunkowań przyrodniczych, sposobu i skali ich wykorzystania obecność człowieka może prowadzić do istotnych i trwałych zmian lub zmian mniej odczuwalnych i odwracalnych.

W granicach obszaru objętego planem i jego bliskim sąsiedztwie nie występują obiekty szczególnie szkodliwe lub uciążliwe dla środowiska i zdrowia mieszkańców. Źródła zanieczyszczeń poszczególnych komponentów środowiska (powietrza, wody, gleb) są identyczne jak na większości terenów rolniczych z towarzyszącą zabudową.

Dane charakteryzujące stan jakości środowiska gminy Wodzierady, zawarte w „*Raporcie o stanie środowiska województwa łódzkiego w 2017 roku*” (publikacja ta wydawana jest corocznie w oparciu o dane na temat monitoringu środowiska prowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi oraz Wydział Środowiska i Rolnictwa Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego), wskazują na niewielki stopień zanieczyszczenia obszaru. Podejmowane działania powinny koncentrować się na utrzymaniu dobrego stanu środowiska poprzez: utrzymanie dużego udziału powierzchni aktywnych biologicznie oraz rozwoju nowych indywidualnych źródeł ciepła w oparciu o ekologiczne źródła ciepła.

W związku z istniejącym i projektowanym zainwestowaniem, główne problemy i zagrożenia środowiska, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, związane są z:

- 1) zanieczyszczeniem powietrza;
- 2) zanieczyszczeniem wód;
- 3) degradacją powierzchni ziemi.

Powietrze atmosferyczne

Monitoring jakości powietrza w województwie łódzkim prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. Na terenie gminy Wodzierady nie prowadzi się stałych pomiarów stężeń zanieczyszczeń powietrza. Stan jakości powietrza na terenie Gminy oceniany jest w ramach dokonywanej corocznie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi oceny całego województwa łódzkiego z wykorzystaniem zarówno pomiarów bezpośrednich jak i metod modelowania. Zasady oceny są ujednolicone dla całego kraju i określone w przepisach odrębnych. Podstawowej oceny dokonuje się dla wyznaczonych stref wg kryterium ochrony zdrowia oraz ochrony roślin. Analizowany obszar znajduje się w strefie łódzkiej (kod strefy: PL1002). Wyniki badań przeprowadzonych w 2017 r. wykazały istnienie w skali całej strefy łódzkiej przekroczeń w zakresie pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5, Bezno(a)pirenu oraz ozonu.

Tab. 1 Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej wg kryteriów ochrony zdrowia

Zanieczyszczenie	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM ₁₀	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	BaP
Klasa wynikowa dla obszaru całej strefy łódzkiej (PL1002)	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	C

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Rocznej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim, raport za 2017 r.*

Na stan czystości powietrza atmosferycznego w obszarze wpływ ma przede wszystkim emisja punktowa z gospodarstw domowych. Zabudowa nie jest bardzo zwarta, przez co istnieją lepsze warunki przewietrzania i depozycji zanieczyszczeń, a co za tym idzie relatywnie niższe stężenia. Cechą charakterystyczną niskiej emisji jest jej zmienność sezonowa. W okresach grzewczych notuje się wzrost emisji energetycznej w porównaniu do okresów ciepłych.

Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych

Poważnym zagrożeniem funkcjonowania środowiska gruntowo-wodnego jest zanieczyszczenie wód powierzchniowych i wglębnych będące wynikiem nieprawidłowo prowadzonej gospodarki wodno-ściekowej, gdzie głównymi przyczynami zanieczyszczeń są:

- 1) zrzut surowych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków pochodzenia rolniczego lub bytowo-gospodarczego bezpośrednio do wód lub do ziemi;
- 2) rolnicze wykorzystywanie ścieków do nawożenia pól;
- 3) spływy powierzchniowe wód opadowych z terenów zabudowanych i terenów komunikacyjnych.

Obszar objęty opracowaniem jest niemal w całości objęty siecią wodociągową. Tereny składające się na obszar opracowania są zaopatrywane w wodę z grupowych ujęć „Mauryców” (miejscowości Hipolitów i Kiki) oraz „Kwiatkowice” (miejscowość Przyrownica). Przedmiotowy obszar nie posiada sieci kanalizacji sanitarnej. Najpowszechniej stosowanym rozwiązaniem w przypadku braku dostępu do kanalizacji zbiorowej jest odprowadzanie ścieków do zbiorników bezodpływowych, tzw. „szamb”. Nie zawsze jednak ich eksploatacja przebiega w sposób prawidłowy i istnieje ryzyko migracji zanieczyszczeń do gruntu i dalej do wód podziemnych.

Stan czystości wód powierzchniowych badany jest w sieci krajowej i regionalnej przez WIOŚ w Łodzi. W „*Ocenie stanu jednolitych części wód powierzchniowych województwa łódzkiego badanych w roku 2017*” dla JCWP „Pisia”, stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny. Jej wody nie zostały poddane klasyfikacji stanu chemicznego, aczkolwiek ogólna ocena stanu głównej rzeki obszaru wskazuje na jej zły stan.

Jakość wód podziemnych monitorowana jest natomiast w ramach sieci regionalnej monitoringu zwykłych wód podziemnych prowadzonego przez WIOŚ w Łodzi. Zgodnie ze „*Sprawozdaniem z monitoringu regionalnego zwykłych wód podziemnych na terenie województwa łódzkiego w 2017 roku*” (WIOŚ Łódź, 2018 r.) wody badane były w punkcie pomiarowym w miejscowości Mauryców. W punkcie Mauryców stwierdzono I klasę wód podziemnych, tj. wody o bardzo dobrej jakości.

Degradacja powierzchni ziemi

Powierzchnia ziemi jest w różnym stopniu przekształcona przez czynniki antropogeniczne i naturalne. Niezależnie od sposobu zagospodarowania terenu degradacja przejawia się: wyłączeniami gleb z użytkowania przyrodniczego (pod budownictwo, infrastrukturę), erozją gleb, zmianami jakości gleb (zanieczyszczeniem metalami ciężkimi, zakwaszeniem, itp.), zmniejszeniem powierzchni lasów i terenów zalesionych.

Do najważniejszych zagrożeń powierzchni ziemi oraz gleb w obszarze objętym opracowaniem należą:

- 1) rolnicze użytkowanie gruntów, w tym przede wszystkim stosowanie w nadmiernych ilościach nawozów i środków ochrony roślin oraz niewłaściwie prowadzone melioracje prowadzące do nadmiernego przesuszenia gruntu;
- 2) erozja gleb (wodna i wietrzna);
- 3) zanieczyszczenie gleb związkami chemicznymi, w tym metalami ciężkimi na obszarach zabudowanych, wzdłuż dróg oraz na obszarach intensywnie użytkowanych rolniczo (chemizacja, nieprawidłowe dawkowanie nawozów);

- 4) zanieczyszczenie gleb ściekami odprowadzanymi do ziemi na terenach zabudowanych nie posiadających systemów kanalizacyjnych;
- 5) zanieczyszczenie gleb wodami deszczowymi spływającymi z powierzchni utwardzonych, m.in. terenów zabudowy, dróg.

5 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposób ich uwzględnienia w projekcie planu

Ustalenia dokumentów planistycznych sporządzanych na szczeblu gminnym, w tym miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, wymagają uwzględnienia celów i kierunków ochrony środowiska ustanowionych na poziomie międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym.

Wynika to pośrednio z przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*: zgodnie z art. 9 ust. 2 zasady określone m.in. w Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz planie zagospodarowania przestrzennego województwa, w tym również zasady dotyczące ochrony środowiska uwzględnia się obowiązkowo w projektach studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Cele ochrony środowiska formułowane na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowane są w Polsce już w trakcie egzekwowania odpowiednich aktów prawnych, które stanowią bezpośrednie wdrożenie dyrektyw Wspólnot Europejskich lub opracowane zostały zgodnie z zaleceniami lub postanowieniami międzynarodowych konwencji. Takim aktem prawnym jest m.in. ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, na podstawie której sporządzona została niniejsza prognoza. Tak więc już samo przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest realizacją celów określonych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r.¹ i Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r.² Właściwie wszystkie akty prawne dotyczące ochrony środowiska, w tym: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*, ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach*, których wymogi są uwzględniane przy opracowaniu studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, wdrażają dyrektywy Wspólnoty Europejskiej w zakresie swoich regulacji.

Wymogi i cele ochrony środowiska są coraz częściej akcentowane w planowaniu przestrzennym, a zasadom zrównoważonego rozwoju podporządkowuje się niemal wszelkie działania w przestrzeni. Cele ochrony środowiska określone są w strategicznych dokumentach programowych i ustawowych, zarówno w tych o znaczeniu krajowym, jak i regionalnym i lokalnym. Podstawowymi dokumentami określającymi zasady zrównoważonego rozwoju oraz traktującymi o szeroko pojętej ochronie środowiska, są:

- 1) na szczeblu międzynarodowym:
 - a) Protokół z Kioto, 1997 r.,
 - b) Konwencja o bioróżnorodności (CBD), 1992 r.,
 - c) Strategia zrównoważonego rozwoju Unii Europejskiej, tzw. Strategia z Göteborga,
 - d) Szósty Program Działań na Rzecz Środowiska – przyjęty przez Parlament Europejski i Radę w 2002 r. decyzją nr 1600/2002/WE;
- 2) na szczeblu krajowym:
 - a) Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 r.,
 - b) Polska 2025 – długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju (2000 r.),
 - c) Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, 2017 r.,
 - d) Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: regiony, Miasta, Obszary wiejskie,
- 3) na szczeblu regionalnym i lokalnym:
 - a) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego (2018 r.);
 - b) Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego, Łódzkie 2020 (2013 r.),
 - c) Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego (2012 r.).

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003, str. 17; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 466).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157).

Wymienione dokumenty zawierają już ustalenia opracowań o znaczeniu międzynarodowym i wspólnotowym: dyrektywy i strategie. Poniżej, w poniższej tabeli, przedstawiono w jaki sposób strategiczne cele ochrony zasobów naturalnych oraz poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, określone w dokumentach strategicznych różnych szczebli, zostały uwzględnione w projekcie planu.

Tab. 2 Sposób uwzględnienia w projekcie Planu celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym

CELE USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM <i>(Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030):</i>	USTALENIA PROJEKTU PLANU:
Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski (Cel 4 KPZP 2030)	
Integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych (4.1.)	Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej wymagany do zachowania. Wskazano do zachowania teren leśny położony w sąsiedztwie niewielkiego ciek w miejscowości Kiki oraz wskazano miejsca nowych zalesień.
Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej (4.2.)	Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej wymagany do zachowania. Utrzymano istniejące skupiska zieleni i wyznaczono nowe tereny zalesień.
Wprowadzenie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (4.3.)	Ustalono wymogi w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz warunki zabudowy i zagospodarowania m.in. ustalenie wysokości budynków i wiat, wysokość pozostałych obiektów budowlanych, geometrii dachów, które mają zapewnić ochronę krajobrazu.
Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego (4.4.)	Wprowadzono ustalenia w zakresie ochrony jakości wód, w tym zasady ich zagospodarowania i odprowadzania.
Wdrożenie działań mających na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów (4.5.)	Wprowadzono ustalenia w zakresie ochrony jakości wód, w tym zasady ich zagospodarowania i odprowadzania. Utrzymano istniejące skupiska zieleni i wyznaczono nowe tereny zalesień wzdłuż cieków i rowów.
Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby (4.6.)	Ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni działki budowlanej wymagany do zachowania. Wprowadzono zakaz lokalizacji: – zakładów o dużym ryzyku i zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, określonych w przepisach odrębnych, – przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, z wyjątkiem urządzeń infrastruktury technicznej, – przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, z wyłączeniem przedsięwzięć związanych z gospodarowaniem wodą, przetwórstwem rolno – spożywczym oraz urządzeń infrastruktury, – zakładów i instalacji powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska, przy czym instalacji powodujących wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych powodujących przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Wprowadzono również ustalenia w zakresie ochrony przed hałasem, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz powierzchni ziemi.
Zabezpieczenie cennych gospodarczo złóż kopalin i zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych (4.7.)	W granicach obszaru objętego planem nie występują tereny i obszary górnicze oraz udokumentowane złoża kopalin.

CELE USTANOWIONE NA SZCZEBŁU WSPÓLNOTOWYM (Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – art. 191):	USTALENIA PROJEKTU PLANU:
Zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska.	Określono szczegółowe kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. Określono szczegółowe kierunki oraz zasady rozwoju infrastruktury technicznej – uzbrojenia terenu, zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków komunalnych i przemysłowych, odprowadzania wód opadowych i roztopowych, zaopatrzenia w gaz, zaopatrzenia w ciepło, rozwoju energetyki, w tym energetyki odnawialnej. Utrzymano istniejące skupiska zieleni i wyznaczono nowe tereny zalesień.
Ochrona zdrowia ludzkiego.	Określono szczegółowe kierunki oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony przed hałasem. Wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć o największym oddziaływaniu na środowisko i zdrowie ludzkie.
Ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych.	W granicach obszaru objętego planem nie występują tereny i obszary górnicze oraz udokumentowane złoża kopalin.
CELE USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM (Protokół z Kioto):	USTALENIA PROJEKTU PLANU:
Badanie, wspieranie, rozwój oraz zwiększanie wykorzystania nowych i odnawialnych źródeł energii, technologii pochłaniania dwutlenku węgla oraz zaawansowanych i innowacyjnych technologii przyjaznych dla środowiska.	Określono szczegółowe kierunki oraz zasady rozwoju infrastruktury technicznej, m.in. zaopatrzenia w gaz, zaopatrzenia w ciepło, rozwoju energetyki, w tym energetyki odnawialnej.
(...) wspieranie zrównoważonej gospodarki leśnej, zalesiania i odnowień.	Utrzymano istniejący teren leśny oraz zieleń o charakterze leśnym i wyznaczono nowe tereny zalesień.

Źródło: opracowanie własne na podstawie tekstu przedmiotowego planu oraz KPZP 2030, Protokołu z Kioto, Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

6 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko

6.1 Rodzaje oddziaływań

Na etapie sporządzania projektu planu zagospodarowania przestrzennego brak jest pełnej informacji o większości z planowanych przedsięwzięć. Trudno przewidzieć jakie inwestycje będą na danym terenie realizowane i w jakim czasie. W związku z tym precyzyjne określenie przyszłych oddziaływań na środowisko jest zawsze niepełne i ma charakter ogólny. Oddziaływania będą występowały w fazie budowy poszczególnych obiektów, ich eksploatacji i likwidacji, a ich natężenie będzie zróżnicowane.

W stosunku do obowiązującego do tej pory miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedmiotowy projekt planu wprowadza zmiany głównie w zakresie przeznaczenia poszczególnych terenów oraz wskaźników ich zagospodarowania i zabudowy. Projekt wprowadza korekty w warunkach zagospodarowania terenów przeznaczonych już wcześniej do zabudowy (Hipolitów i Przyrownica) oraz wyznacza nowe tereny rozwoju zabudowy w sąsiedztwie istniejących skupisk obiektów budowlanych (Kiki). W związku z tym przewidywane oddziaływanie na środowisko zagospodarowania obszaru, realizowanego już na podstawie przedmiotowego planu, będzie w dużym stopniu tożsame z oddziaływaniem istniejących w obrębie obszaru lub jego bezpośrednim sąsiedztwie obiektów. Realizacja tego zagospodarowania będzie w dalszym ciągu mogła skutkować następującymi zjawiskami:

- 1) wprowadzeniem gazów i pyłów do powietrza – zaprojektowany w planie rozwój zainwestowania będzie skutkował pojawieniem się niewielkiej ilości nowych źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza, w postaci obiektów produkcyjno-magazynowych oraz zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej i usługowej. Dodatkowa emisja, która pojawi się na skutek realizacji zagospodarowania dopuszczonego w planie nie powinna jednak znacznie wpłynąć na pogorszenie się ogólnego stanu powietrza, bowiem w projekcie planu, w zakresie zaopatrzenia w ciepło, ustalono zaopatrzenie z sieci ciepłowniczej lub z indywidualnych źródeł ciepła, w tym instalacji odnawialnego źródła energii z zachowaniem wymogów, z zastrzeżeniem, że instalacje, w których następuje spalanie paliw muszą spełniać minimalne wymagania dotyczące

efektywność energetycznej, sprawności cieplnej i wielkości emisji zanieczyszczeń określonych w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska;

- 2) wytwarzaniem odpadów – w granicach obszaru opracowania będą wytwarzane odpady komunalne i przemysłowe. Ilość odpadów wytwarzanych przez użytkowników poszczególnych terenów nieznacznie wzrośnie w stosunku do stanu obecnego po realizacji zapisów planu. Zgodnie z obowiązującymi przepisami każdy wytwórca odpadów jest obowiązany do gospodarowania wytworzonymi przez siebie odpadami, w sposób zgodny z przepisami odrębnymi. Ponadto w zapisach projektu planu ustalono zakaz trwałego składowania odpadów w miejscu ich powstawania oraz obowiązek zastosowania nieprzepuszczalnej nawierzchni w miejscach przeznaczonych do czasowego gromadzenia odpadów na terenie działki budowlanej;
- 3) przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu – posadowienie projektowanej zabudowy nie będzie wymagało naruszenia w sposób istotny, mało urozmaiconej rzeźby terenu. Niemniej jednak, w trakcie wykonywania prac nastąpi lokalne przekształcenie powierzchni ziemi oraz może wystąpić zniszczenie szaty roślinnej w związku z pracą sprzętu podczas budowy nowych obiektów. Prace ziemne będą wykonywane jedynie w miejscu posadowienia obiektów, po zakończeniu prac teren zostanie uporządkowany. Na obszarze objętym planem nie przewiduje się lokalizacji obiektów, których funkcjonowanie mogłoby, przy respektowaniu zapisów projektu planu, powodować zanieczyszczenie gleb;
- 4) emisją hałasu – realizacja wskazanego w planie zagospodarowania nie będzie skutkować znaczącym wzrostem poziomu hałasu, w stosunku do stanu istniejącego;
- 5) wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi – realizacja ustaleń zawartych w projekcie planu nie będzie skutkowała wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi, bowiem w zapisach planu ustalono zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód lub do ziemi. Ponadto ustalono odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych, z zachowaniem wymogów przepisów odrębnych dot. gospodarki wodami, do indywidualnych oczyszczalni ścieków lub bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe z zachowaniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie, lub do sieci kanalizacyjnej po jej wybudowaniu. Ustalono obowiązek zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania; wody te należy odprowadzić z zachowaniem wymogów przepisów odrębnych dot. gospodarki wodami na nieutwardzony teren działki budowlanej lub do zbiorników infiltracyjnych lub infiltracyjno-odparowujących.

Zidentyfikowane oddziaływania na środowisko mogą mieć charakter bezpośredni (pierwotny) lub pośredni (wtórny). Pierwszy typ oddziaływań związany jest bezpośrednio z realizowaną inwestycją, występuje zazwyczaj w tym samym miejscu i czasie, a obejmuje zmiany wywołane budową oraz eksploatacją obiektu, itp. (tj. przedmiotu inwestycji). Za przewidywane oddziaływanie bezpośrednie uznano przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu oraz zniszczenie pokrywy glebowo-roślinnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Z kolei oddziaływania drugiego typu – pośrednie – obejmują te zmiany w środowisku, które mogą wystąpić w wyniku już zrealizowanej inwestycji lub dodatkowych przedsięwzięć z nią związanych (tj. w późniejszym okresie, niekiedy w innym miejscu). Za oddziaływanie pośrednie (wtórne) uznano: emisję zanieczyszczeń do powietrza, generowanie hałasu. Skutkiem pośrednim realizacji projektowanego dokumentu będzie również wzrost ilości wytwarzanych odpadów. Ponadto przewiduje się wzrost spływu powierzchniowego wód opadowych w obrębie uszczelnionych powierzchni. Nie przewiduje się jednak, by zjawiska te wywierały znaczący negatywny wpływ na stan środowiska obszaru objętego planem oraz na obszary w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Ze względu na czas, w jakim będą występować, oddziaływania na środowisko podzielono na cztery grupy: oddziaływania chwilowe, stałe, krótkoterminowe i długoterminowe. Pierwsza grupa obejmuje m.in. emisję hałasu oraz zanieczyszczeń pyłowo-gazowych będących skutkiem prac budowlanych jedynie w fazie realizacji nowych inwestycji. Jako oddziaływanie stałe traktować należy ubytek powierzchni biologicznie czynnej zajętej pod zabudowę, uszczelnienie powierzchni. Krótkoterminowe oddziaływania, bardzo podobne swym charakterem do chwilowych, mają miejsce w trakcie realizacji inwestycji. Mimo, iż na ogół są gwałtowne, nie prowadzą do długofalowych skutków w krajobrazie i stanie środowiska. Obejmują one degradację pokrywy glebowo-roślinnej w okresie realizacji inwestycji budowlanych, emisję hałasu i zanieczyszczeń towarzyszące pracom budowlanym. Z kolei istnienie oddziaływań długoterminowych ujawnia się na ogół po zakończeniu inwestycji i związane jest przede wszystkim z eksploatacją i funkcjonowaniem obiektów budowlanych i infrastrukturalnych.

Większość z oddziaływań długoterminowych pokrywa się z oddziaływaniami pośrednimi, obejmując: wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza, wzrost ilości wytwarzanych odpadów, generowanie hałasu.

Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że realizacja ustaleń przedmiotowego projektu nie powinna wpłynąć w znaczącym stopniu na stan środowiska przyrodniczego gminy Wodzierady. Ze względu na niewielką powierzchnię terenów objętych opracowaniem oraz ustalone w nim zasady ich zagospodarowania nie przewiduje się, aby inwestycje realizowane przez właścicieli nieruchomości miały wyróżniać się na tle pozostałego obszaru Gminy.

6.2 Przewidywane oddziaływania na poszczególne elementy środowiska, krajobraz, zdrowie ludności, zabytki i dobra materialne oraz na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i jego integralność

1. Cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Ustanowione formy ochrony przyrody

W granicach obszaru objętego zmianą planu nie występują obszary należące do sieci Natura 2000. W analizowanym obszarze nie występują obiekty i obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Nie przewiduje się by realizacja ustaleń zmiany planu miała wpływ na jakiegokolwiek obszary Natura 2000 ani inne obszary chronione.

2. Różnorodność biologiczna

Nie przewiduje się, by ustalenia zawarte w zmianie planu miały znaczący wpływ na różnorodność biologiczną. Ustalenia planu zachowują istniejące na jego obszarze wartościowe skupiska flory i fauny w postaci terenów leśnych i zadrzewionych oraz wskazuje miejsca nowych zalesień. Na pozostałych terenach plan wprowadza obowiązek zachowania części działek jako powierzchni biologicznie czynnych..

3. Zdrowie ludności

Ustalenia planu nie powinny skutkować negatywnym wpływem na zdrowie mieszkańców. W projekcie wprowadzono m.in. zakaz wznoszenia obiektów o największej uciążliwości dla środowiska oraz warunki ochrony poszczególnych terenów przed hałasem.

4. Zwierzęta i rośliny

Przedmiotowy plan nie wpływa na potencjalne zagospodarowanie terenów, w sposób który mógłby spowodować pogorszenie się warunków bytowania zwierząt i roślin na tym obszarze. Fragmenty terenów zagospodarowane zielenią o największej wartości przyrodniczej zostaną zachowane i będą mogły w dalszym ciągu pełnić dogodne miejsce dla zwierząt.

5. Wody powierzchniowe i podziemne

Realizacja nowych obiektów budowlanych o tak niewielkim oddziaływaniu w połączeniu z ustaleniami projektu planu dotyczącymi ochrony wód powierzchniowych i podziemnych nie powinna w znaczący sposób wpłynąć na stan zasobów wodnych gminy Wodzierady.

6. Powietrze

Pojedyncze realizowane obiekty budowlane nie spowodują znaczącego zwiększenia się emisji zanieczyszczeń do powietrza w skali Gminy. Dodatkowo, sformułowane w planie ustalenia dotyczące zasad zaopatrywania w ciepło ograniczą ich uciążliwość i szkodliwość. Na jakość powietrza w obszarze oraz całej Gminie w największym stopniu nadal oddziaływać będą istniejące źródła zanieczyszczeń.

7. Powierzchnia ziemi i gleby

Realizacja planu może doprowadzić do niewielkich w skali Gminy zmian w powierzchni ziemi związanych ze zmianą ukształtowania i utwardzeniem gruntu pod powstającą zabudową.

8. Krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie miała znaczącego wpływu na krajobraz gminy Wodzierady. Parametry możliwych do wybudowania obiektów zostały dostosowane do istniejących obiektów w obrębie poszczególnych terenów lub budynków usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru.

9. Klimat

Ustalenia zmiany planu będą miały znikomy wpływ na klimat, ze względu na niewielką skalę wprowadzanych korekt oraz wprowadzone ustalenia z zakresu ochrony powietrza.

10. Zasoby naturalne

W granicach obszaru objętego planem nie występują udokumentowane złoża surowców mineralnych, nie przewiduje się również prowadzenia badań i poszukiwań złóż w obszarze.

11. Zabytki

W granicach obszaru objętego sporządzeniem planu nie występują obiekty ani obszary objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. W związku z powyższym nie przewiduje się jakiegokolwiek oddziaływania na tego typu obiekty.

12. Dobra materialne

Ustalenia projektu planu pozwalają na realizację zamierzeń inwestycyjnych i gospodarcze korzystanie z nieruchomości w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju, w tym ochrony środowiska naturalnego.

6.3 Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Obszar objęty sporządzeniem zmiany planu nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości jego granic od granic państwa, we wszystkich kierunkach są większe niż 250 km. Ze względu na lokalny i miejscowy charakter działań zapisanych w przedmiotowym planie, stwierdza się iż realizacja jego ustaleń nie będzie skutkować transgranicznym oddziaływaniem na środowisko.

7 Odporność ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu. Adaptacja do zmian klimatu

W ostatnich latach zmiany klimatu nasilają się i nie można ich całkowicie powstrzymać. Zmiany średnich warunków klimatycznych na świecie będą w dalszym ciągu postępować, zaś ekstremalne zjawiska pogodowe mogą się nasilać. Zjawiska te mogą obejmować coraz to nowe obszary, które dotychczas nie zostały uznane za obszary narażone na występowanie tego typu zdarzeń.

Obserwowany od ostatniej dekady XX w. wzrost temperatury globalnej sprzyja wzrostowi intensywności i częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych, tj. tornada, grad, błyskawice, fale upałów, ulewy i burze. Według zestawienia Europejskiej Agencji Środowiska skutków zdarzeń katastrofalnych dotyczących Europy pod koniec XX w. ze względu na częstotliwość występowania, wartość strat materialnych i liczbę ofiar śmiertelnych dominowały upały, powódzie i burze (w tym deszcze nawalne). Zjawiska te stanowią największe zagrożenie dla życia i zdrowia mieszkańców Europy.

Przeprowadzanie inwestycji w niekorzystnych warunkach klimatycznych może wpłynąć na powodzenie i jej dalsze funkcjonowanie. Obecnie zmiany klimatu charakteryzują się: wzrastającą średnią temperaturą i zmniejszaniem liczby chłodnych dni, zmniejszaniem się okresu zalegania pokrywy śnieżnej na gruncie, zwiększaniem się opadów. Klimat wywiera wpływ na wszystkie rodzaje budownictwa i może mieć znaczenie w przypadku doboru lokalizacji obiektu, jego posadowienia, konstrukcji nośnej, termoizolacyjności, instalacji zewnętrznych oraz wykonawstwa.

Warunki klimatyczne w gminie Wodzierady są typowe dla Polski Środkowej. Region Gminy charakteryzuje się niewielką ilością opadów, w porównaniu do średniej ogólnokrajowej.

Obszar objęty planem, podobnie jak całe województwo łódzkie, narażony jest na częstsze występowanie suszy. Natomiast ze względu na znaczną odległość od większych form wód powierzchniowych możliwość wystąpienia lokalnych podtopień będących skutkiem nawalnych opadów jest znacznie ograniczona.

Ze względu na występujące w obszarze nieznaczne obniżenia terenu, możliwe jest występowanie w tych rejonach zwiększonej wilgotności, co może negatywnie wpływać i stanowić zagrożenie dla obiektów budowlanych. Występowanie wilgoci gruntowej może zagrażać zarówno podziemnym częścią budynków, jak również i wyższym kondygnacjom (wilgoć przenoszona jest na wyższe kondygnacje). Zawilgocenie obiektów może czerpać swoje źródło z występowania wzmożonych opadów atmosferycznych. Wody opadowe mogą doprowadzać do zawilgocenia obiektu budowlanego zarówno w sposób bezpośredni, jak i pośredni.

Znaczny wpływ ma również wprowadzanie wody powodującej wilgoć podczas prac budowlanych. Woda bowiem jest składnikiem wielu technologii używanych przy budowie tj. zaprawy, kleje. Może ona również dostać się do elementów konstrukcyjnych w wyniku złego składowania lub nieodpowiedniego transportu. Współcześnie czas wznoszenia obiektu znacznie się skrócił, prace prowadzone są również często w okresie zimowym, co dodatkowo powoduje brak możliwości „wyschnięcia” konstrukcji.

Najwyższa wilgotność na obszarze gminy Wodzierady występuje w miesiącu grudniu, zaś najniższa w maju i czerwcu. W związku z powyższym zaleca się, aby ewentualne prace budowlane prowadzone były w miesiącach wiosennych i letnich, kiedy możliwe jest wykluczenie wielu czynników powodujących zawilgocenie obiektów budowlanych m.in. opady atmosferyczne, występowanie pokrywy śnieżnej, niska temperatura.

Obszary objęte opracowaniem Planu, na którym dopuszczono możliwość realizacji zabudowy w większości posiadają dobre walory geotechniczne dla posadowienia nowych budynków, jak i rozbudowy istniejących obiektów.

W granicach planu nie stwierdzono możliwości wystąpienia osuwisk. Zgodnie z Europejską Bazą Danych o Gwałtownych Zjawiskach Atmosferycznych w granicach gminy Wodzierad nie stwierdzono zagrożeń związanych z tornadami i trąbami powietrznymi. Dotychczas nie zaobserwowano występowania takich zjawisk.

Ze względu na dość niską średnią roczną temperaturę należy zadbać o odpowiednią izolacyjność termiczną budynków. Istotne jest zatem zastosowanie odpowiednich materiałów izolacyjnych w celu ochrony cieplnej.

Istnieje niewielka możliwość wystąpienia zagrożenia związanego z pożarem, w związku z czym należy również wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia w budynkach przed tego rodzaju zjawiskami. Zaleca się unikanie zastosowania konstrukcji stalowych, która jest silnie narażona na oddziaływanie wysokiej temperatury. Materiał ten traci wytrzymałość w przypadku zetknięcia się z ogniem. W przypadku zastosowania tego rodzaju rozwiązania należy dobrać materiał charakteryzujący się i gwarantujący wysokie bezpieczeństwo pożarowe. W budynkach możliwe jest również zastosowanie odpowiednich narzędzi pozwalających na przewidywanie rozprzestrzeniania się pożaru w obiekcie.

Na podstawie przeprowadzonej oceny ustaleń projektu Planu należy stwierdzić, że całościowo realizacja ustaleń dokumentu pozytywnie wpłynie na ograniczenie wpływu zmian klimatu w skali lokalnej. Nie oznacza to jednak, że działaniami wskazanymi w projekcie Planu można zahamować proces tych zmian, bo m.in. koncentracja gazów cieplarnianych w atmosferze stale rośnie wobec braku współdziałania w tym zakresie wszystkich krajów. Szczególne znaczenie mają te ustalenia projektu Planu, które wpłyną, na ogół pośrednio, na redukcję emisji gazów cieplarnianych. Do tych ustaleń należą zapisy dotyczące zaopatrzenia w ciepło oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Ustalenia te niewątpliwie wpłyną na postęp w wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii, ze względu jednak na skalę projektowanego dokumentu, w niewielkim stopniu przyczynią się do redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza i emisji gazów cieplarnianych.

Istotne znaczenie w zakresie odporności na zmiany klimatu, mają te ustalenia projektu Planu, które zabezpieczają obszary przed niekorzystnymi zmianami pogodowymi, tj. susze, powodzie, ulewę. Projekt Planu ustala obowiązek zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania; wody te należy odprowadzić zgodnie z zachowaniem wymogów przepisów odrębnych dotyczących gospodarowania wodami na nieutwardzony teren działki budowlanej lub do zbiorników infiltracyjnych lub infiltracyjno-odparowujących. Ponadto, ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych w sposób niepowodujący zmiany stosunków wodnych na działkach sąsiednich.

Analizując przystosowanie do postępujących zmian klimatu w projekcie planu uwzględniono, poza omówionymi powyżej, m.in. elementy związane z klęskami żywiołowymi, takimi jak:

- 1) pożary – poprzez m.in. ustalenie w projekcie Planu, iż parametry sieci wodociągowej muszą zapewniać możliwość jej wykorzystania do celów pożarowych;
- 2) fale upałów i susze – poprzez m.in. zachowanie terenów zieleni poprzez ustalenie odpowiedniego minimalnego stosunku powierzchni biologicznie czynnej do działki budowlanej;
- 3) nawalne deszcze i burze – poprzez m.in. ustalenia z zakresu modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej dotyczących odprowadzania wód opadowych i roztopowych.

Dostosowanie poszczególnych obiektów budowlanych do wystąpienia klęsk żywiołowych realizowane jest poprzez respektowanie na etapie projektowania i realizacji inwestycji przepisów techniczno-budowlanych oraz norm branżowych. Na etapie prognozy wskazano ewentualne rozwiązania, które powinny zostać przeanalizowane przez potencjalnych inwestorów w celu zapewnienia bezpieczeństwa i uniknięcia możliwości wystąpienia zagrożenia.

8 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu, ze względu na cele i geograficzny zasięg projektowanego dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W granicach obszaru objętego planem nie występują obszary Natura 2000. Najbliżej jego granic położone są: Specjalny Obszar Ochrony **Grabia** (PLH100021) – w odległości 6,7 km od granic terenu w miejscowości Hipolitów. W związku z powyższym nie przewiduje się, by ustalenia projektu planu miały wpływ na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszaru i z tego względu nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych w stosunku do tych, które przedstawiono w projekcie planu.

9 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko ustaleń projektu planu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

Rozwój zagospodarowania na terenach już zainwestowanych ogranicza obciążenie środowiska negatywnym oddziaływaniem, jakie może za sobą nieść wprowadzenie w życie ustaleń projektu planu. Jednakże, w celu wyeliminowania możliwie wielu potencjalnych uciążliwości konieczne jest stosowanie takich rozwiązań, które zapewnią minimalizację negatywnych zjawisk, zarówno na etapie realizacji inwestycji, jak i późniejszego użytkowania terenów.

W fazie realizacji inwestycji konieczne jest prowadzenie wszelkich prac budowlanych zgodnie z obowiązującymi przepisami i w sposób maksymalnie ograniczający negatywne skutki dla środowiska, poprzez m.in.:

- 1) zastosowanie urządzeń o niskim poziomie emisji hałasu oraz zanieczyszczeń;
- 2) selektywne gromadzenie odpadów wytwarzanych w trakcie prac budowlanych i ich zagospodarowanie zgodnie z wymogami przepisów odrębnych;
- 3) zadarnienie powierzchni wolnych od zabudowy bezpośrednio po zakończeniu prac budowlanych.

W rozdz. 5 niniejszej Prognozy określono, jakie oddziaływania mogą pojawić się na skutek realizacji ustaleń poddanego ocenie planu, przytaczając również te ustalenia planu, których celem jest zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań. Reasumując:

- 1) przekształcenie powierzchni biologicznie czynnej, będące skutkiem realizacji zainwestowania przewidzianego w planie będzie równoważony wprowadzeniem powierzchni aktywnych biologicznie, zakrzewionych i zadarnionych w możliwie jak największym zakresie, w ramach spełnienia wymogu zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej określonej w planie;
- 2) ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej zawarte w planie mają na celu minimalizację negatywnych skutków funkcjonowania obiektów (w zakresie wzrostu ilości pobieranej wody, wytwarzanych odpadów i ścieków, będący skutkiem rozwoju zainwestowania), zwłaszcza obowiązek zaopatrzenia wszystkich terenów przeznaczonych na cele zabudowy w media infrastruktury technicznej poprzez istniejące i rozbudowywane zbiorowe systemy uzbrojenia;
- 3) stosowanie wszystkich zaleceń zawartych w Planie, zwłaszcza egzekwowanie prawidłowego gromadzenia i usuwania odpadów oraz ścieków, a także pozyskiwania części energii ze źródeł odnawialnych będzie gwarantować ograniczenie do minimum negatywnych wpływów planowanych zmian na środowisko;
- 4) w odniesieniu do inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą określone zostaną na etapie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla potencjalnych inwestycji.

Ze względu na brak obszarów należących do sieci Natura 2000 w granicach obszaru objętego opracowaniem oraz brak wpływu na obszary Natura 2000 w jego sąsiedztwie nie wskazuje się rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko obszaru Natura 2000, wynikających z realizacji ustaleń planu.

10 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji ustaleń planu

Skutki realizacji ustaleń planów miejscowych mają zazwyczaj złożony charakter i obejmują:

- 1) fizyczne zmiany krajobrazu wynikające ze zmian zagospodarowania terenu (zmiany struktury użytkowania gruntów, rozwój elementów infrastruktury technicznej, rozwój zabudowy);
- 2) zmiany jakości poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego (powietrza, wód, gleb, klimatu akustycznego, różnorodności biologicznej);
- 3) zmiany w sferze społecznej i gospodarczej obszaru.

Przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* nie regulują metod analizy skutków realizacji zapisów projektu planu ani częstotliwości ich przeprowadzania w odniesieniu do zmian jakości środowiska przyrodniczego oraz zmian zachodzących w sferze społecznej i gospodarczej. Wymóg prowadzenia monitoringu skutków realizacji postanowień planu w zakresie oddziaływania środowisko wynika z art. 55 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, natomiast metody i częstotliwość monitoringu określone są w prognozie oddziaływania na środowisko, a później w „podsumowaniu”, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ww. ustawy. Prowadzenie wymaganego monitoringu musi być poprzedzone pełną informacją na temat realizowanych inwestycji, które wynikają z postanowień planu. Punktem wyjścia może być analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, do której przeprowadzenia, zgodnie z art. 32 ww. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* organ sporządzający plan miejscowy, jest zobowiązany przynajmniej raz w czasie kadencji rady gminy.

Pełna analiza skutków realizacji postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powinna dodatkowo uwzględniać zmiany zachodzące w środowisku przyrodniczym i społecznym, zarówno ilościowe jak i jakościowe. Badaniu jakości środowiska służy regularny monitoring jego poszczególnych komponentów, w tym powietrza, wody, gleb, klimatu akustycznego na obszarach zamieszkania. Analiza porównawcza wyników przeprowadzonych w ramach monitoringu pomiarów i obserwacji powinna być podstawową metodą analizy skutków realizacji ustaleń planu w środowisku przyrodniczym.

Do prowadzenia monitoringu środowiska zobligowane są państwowe organy monitoringu środowiska. Sposoby prowadzenia pomiarów oraz ich późniejszego opracowania określają dla poszczególnych elementów środowiska przepisy odrębne.

Analiza skutków realizacji ustaleń planu powinna obejmować m.in. monitoring zmian w zagospodarowaniu działek i kontroli tego, czy jest ono realizowane zgodnie z zapisami planu, w tym również czy wszelkie uciążliwości i ewentualne oddziaływania nie wykraczają poza granice obszaru planu. Możliwe do wykorzystania metody to: inwentaryzacja urbanistyczna, wywiad, ankieta, pomiary natężenia hałasu i zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* oraz art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzierady dla terenów położonych w miejscowościach Hipolitów, Kiki i Przyrownica. Zakres i stopień szczegółowości opracowania został wcześniej uzgodniony z organami do tego uprawnionymi. Granice obszaru objętego planem, zostały określone zgodnie z załącznikiem do uchwały X/73/2019 Rady Gminy Wodzierady z dnia 27 września 2019 r. *w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzierady dla terenów położonych w miejscowościach Hipolitów, Kiki i Przyrownica*.

Podstawowym celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy projektu planu nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego oraz czy względy ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju były rozważane na równi z innymi celami gospodarczymi i społecznymi.

Projekt planu został sporządzony zgodnie z wymaganiami i zakresem określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* oraz Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. *w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego* (Dz. U. z 2003 r. nr 164 poz. 1587).

Uchwała w sprawie planu składa się z tekstu, rysunku planu (3 arkusze), załącznika nr 2 dotyczącego uwag złożonych na etapie wyłożenia projektu do publicznego wglądu oraz załącznika nr 3 dotyczącego realizacji inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy.

Jej głównym celem jest umożliwienie właścicielom nieruchomości objętych planem realizacji zamierzeń inwestycyjnych wskazanych przez nich we wnioskach składanych do Wójta Gminy Wodzierady oraz aktualizacja fragmentów obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zgodzie z aktualną polityką przestrzenną Gminy oraz przepisami odrębnymi dotyczącymi planowania przestrzennego.

W przedmiotowym opracowaniu analizie i ocenie poddano stan środowiska przyrodniczego, zidentyfikowano jego zagrożenia oraz problemy, a także określono potencjalne zmiany w wyniku realizacji ustaleń zmiany planu. Zaproponowano również działania, które zminimalizują ewentualne negatywne oddziaływania na środowisko w wyniku realizacji ustaleń planu oraz określono metody i zakres analizy skutków realizacji zapisów planu.

Syntetyczna ocena aktualnego stanu środowiska przyrodniczego analizowanego obszaru prowadzi do następujących wniosków:

- 1) rzeźba terenu jest mało urozmaicona;
- 2) na omawianym terenie nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obszary naturalnych zagrożeń geologicznych, w tym zagrożenia osuwania się mas ziemnych;
- 3) w strukturze użytkowania przeważają grunty zabudowane i orne;
- 4) warunki dla rozwoju rolnictwa są niekorzystne, dominują gleby niskiej jakości gleby brunatne oraz bielicowe i pseudobielicowe zaliczone do kompleksu żytniego słabego i bardzo słabego;
- 5) gleby zanieczyszczone są związkami chemicznymi, głównie na obszarach zabudowanych, wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz na obszarach intensywnie użytkowanych rolniczo;
- 6) wody głównego użytkowego piętra wodonośnego, związane z utworami kredowymi, są bardzo dobrej jakości (I klasa czystości);
- 7) wody powierzchniowe są zanieczyszczone, złej jakości; odprowadzane do nich ładunki zanieczyszczeń przekraczają zdolność do samooczyszczania wód rzeki;
- 8) warunki klimatu lokalnego, aerosanitarne są na ogół korzystne, średnioroczne stężenia zanieczyszczeń kształtują się na poziomie poniżej wartości dopuszczalnych; o stanie czystości powietrza decydują głównie emisje lokalne (indywidualne źródła ciepła);
- 9) powiązania przyrodnicze z obszarami sąsiednimi zapewnia dolina rzeki Pisi k. Małynia, będąca korytarzem ekologicznym o znaczeniu lokalnym, kompleksy leśne, zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, łąki i pastwiska, doliny mniejszych cieków; zagrożeniem dla prawidłowego funkcjonowania korytarzy ekologicznych jest powstawanie barier antropogenicznych (zwarta zabudowa, ciągi komunikacyjne), powodujących ograniczenia w migracji fauny i floty;
- 10) w obszarze nie występują obiekty i obszary zabytkowe podlegające ochronie;
- 11) dotychczasowe zmiany w środowisku mają przyczyny antropogeniczne i naturalne (w mniejszym stopniu); związane są głównie z: rozwijającą się zabudową, wkraczającą na tereny otwarte, dotychczas pozostające w użytkowaniu rolniczym lub odłogowane, intensywnym użytkowaniem rolniczym, zaprzestaniem rolniczego użytkowania gruntów ornych, łąk i pastwisk najniższych klas bonitacyjnych, zanieczyszczeniem wód, emisją zanieczyszczeń do powietrza, sukcesją naturalną zbiorowisk roślinnych;
- 12) ochrona zasobów przyrodniczych, w tym różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych jest wystarczająca;
- 13) dotychczasowe użytkowanie i zagospodarowanie w większości jest zgodne z cechami i uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, nie stwierdzono znaczących kolizji użytkowania z warunkami przyrodniczymi;

- 14) do najistotniejszych problemów w zakresie jakości i zagrożeń środowiska analizowanego obszaru należy: degradacja powierzchni ziemi, zanieczyszczenia wód i powietrza atmosferycznego oraz zagrożenia nadzwyczajne.

Zidentyfikowane zagrożenia środowiska i problemy ochrony środowiska są typowe dla obszarów wiejskich z towarzyszącą zabudową mieszkaniową i wynikają z prowadzonej przez człowieka działalności oraz jego osadnictwa. Związane są z szeroko rozumianą antropopresją przejawiającą się m.in. wytwarzaniem i gromadzeniem odpadów, wprowadzaniem gazów i pyłów do powietrza, wprowadzaniem ścieków do wód lub do ziemi, zniszczeniem pokrywy glebowo-roślinnej, przekształcaniem naturalnego ukształtowania terenu, zmianą stosunków wodnych czy emitowaniem hałasu.

Zidentyfikowane oddziaływania na środowisko mogą mieć charakter bezpośredni (pierwotny) lub pośredni (wtórny). Ze względu na czas, w jakim będą występować, oddziaływania na środowisko mogą być: chwilowe, stałe, krótkoterminowe i długoterminowe. Tereny zainwestowane są szczególnie narażone na występowanie tzw. oddziaływań skumulowanych, związanych z koncentracją obiektów o różnych funkcjach (zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa, obiekty produkcyjno – magazynowe, tereny komunikacji) oraz intensyfikacji zainwestowania.

W przedmiotowym planie uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie będzie skutkować transgranicznym oddziaływaniem na środowisko.

W granicach analizowanego obszaru nie występują żadne formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. W granicach obszaru nie występują obszary Natura 2000. W związku z powyższym nie przewiduje się, by ustalenia projektu zmiany planu miały wpływ na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru i z tego względu nie wskazano rozwiązań alternatywnych w stosunku do tych, które przedstawiono w projekcie dokumentu.

Ponieważ Prognoza wykazała brak szczególnych zagrożeń i przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, nie wskazano w niej zaleceń dotyczących zastosowania dodatkowych, szczególnych środków w celu zapobiegania, ograniczenia i kompensacji negatywnego wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany planu na środowisko.

Zalecaną metodą analizy skutków realizacji zapisów projektu planu, wynikającą z Prognozy, jest kompleksowa analiza porównawcza przeprowadzana w oparciu o dane uzyskane w toku regularnego monitoringu środowiska przyrodniczego i antropogenicznego.

Za najbardziej istotne, uznano monitoring zmian w zagospodarowaniu działek i kontroli tego, czy jest ono realizowane zgodnie z zapisami przedmiotowego planu. Monitoring powinien obejmować również to czy wszelkie uciążliwości i ewentualne oddziaływania nie wykraczają poza granice obszaru planu. Możliwe do wykorzystania metody to: inwentaryzacja urbanistyczna, wywiad, ankieta, pomiary natężenia hałasu i zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego.

Podsumowując, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wodzierady dla terenów położonych w miejscowościach Hipolitów, Kiki i Przyrownica, wykonywany na zlecenie Urzędu Gminy Wodzierady, należy uznać za poprawny. Przy spełnieniu wymagań wynikających z przepisów szczególnych, w tym dotyczących ochrony środowiska, plan nie budzi obaw o spowodowanie zagrożenia dla środowiska przyrodniczego.